

maal om Bygningsafgiftens Erleggelse ogsaa med Hensyn til den Deel deraf, der fordrer af Landboerne, dog det skal jeg ikke gaae nærmere ind paa; men naar vi nu tage Sagen i Almindelighed, da stiller det sig saaledes, at af de directe Skatter svare Landboerne 3,300,000 Rb. og Kjøbstæderne og Kjøbenhavn 716,000 Rb. eller Kjøbstæderne alene noget over 300,000 Rb. Det vil altsaa sige, at $\frac{1}{12}$ af hele det Beløb, der udredes fra Landet i Hartkorn og Vigningsstat og fra Kjøbstæderne (Kjøbenhavn undtagen) i Bygningsstat, svares af Kjøbstæderne i directe Skatter til Staten. Jeg ønsker ikke at komme ind paa Grundlovsforhandlingerne, men jeg kan ikke nægte, at i Grundloven blev det — ikke ganske overensstemmende med Folketallet nu, men man meente, at det i Løbet af en Menneskealder vilde udvikle sig derhen, at det vilde blive rigtigt — bestemt, at man valgte een i Kjøbstæderne som Valgmand, naar man valgte fire paa Landet; derefter vilde det være $\frac{1}{5}$, men her er det kun $\frac{1}{12}$, som Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn udrede af directe Skatter. Jeg siger ikke, at det er for lidt, men jeg har hørt ogsaa udenfor denne Sal — jeg skal dog bemærke, at jeg ikke har hørt det af den Byes Beboere, hvor jeg er valgt — Klage i lignende Retning, at man var forurettet ved Bygningsstaten. Jeg vil haabe, at det ærede Medlem, jeg før nævnte, dersom han ikke kan modbevise mine Fremførelser her, vil hjælpe mig og Andre til at nedslaae al saadan Tale om Kjøbstædernes Forurettelse paa dette Punkt. Man siger, at det er, fordi Privilegierne ere dem berøvede. Det ærede Medlem har rimeligviis reist fra Randers til Viborg; der boe f. Ex. Bønder, der æde deres Brød i deres Ansigts Sveb og dyrke Jorden med Besværlighed, men hvilke Privilegier have de? Bonden betaler sin directe Skat til Staten af den Jord, han har Skjøde paa, men sælger han den, er han fri, og han har iøvrigt det Privilegium at beskyttes af Statens Love. Nu skulde denne Mand fortrinsviis svare directe Skat til Staten, medens f. Ex. den rige Grosferer i Randers ikke skulde det; thi — siger man — hans Privilegier ere ham berøvede, men han har jo affurat de samme Privilegier; han har lige-

maa stor, ja forholdsviis større Interesse af beskyttes af Landets Love, og naar han vil frigjøre sig for Afgiften, vil han kunne overlade Skjødet til en Anden, saa følger ogsaa Forpligtelsen med. Man maa husse paa, at det ikke er nogen personlig Afgift og meget mindre en livsvarig personlig Afgift. Dengang da Kjøbstæderne havde Privilegier paa Landboernes Bekostning, da disse maatte gaae forud med Byrder i mange andre Retninger, mon de da — det maatte være principrigtigt efter denne Tale — bleve ganske frie for directe Afgift til Staten? Nei tværtimod, de fornemlig søgte man Afgiften. Hvad jeg her har ytret, er dog ikke saa meget fremsat mod det enkelte ærede Medlems Ytringer, som fordi jeg veed, at det, han udtalte, i Grunden er Noget, der rører sig hos mangen Kjøbstadsborger, men det er efter min Opfattelse fuldstændig ubegrundet, hvad jeg ogsaa har hørt Kjøbstadsborgere ærligt tilstaae.

Der er en Post her, som hedder Rangstaten, og den er opført med 4,200 Rb.; skulde det ikke være meget rimeligt, om man ved Forandring i vedkommende Lov kunde forhøje dette Beløb til det Dobbelte, det var dog allerede en Indtægt. Mølligen kunde der opstilles andre Regler, hvorefter man kunde komme til at svare denne Skat, saaat man maaskee kunde faae endog endeel flere end den Mangfoldighed, vi allerede have af decorerede og titulerede, Personer. Det er et Forslag, jeg beeder de ærede Herrer overveie. Ja, det bliver maaskee lidt for længe, at jeg opholder de ærede Herrer, men jeg maa dog endnu tilføie et Par Bemærkninger. Jeg kommer nu til § 5, der handler om de indirecte Skatter. I sidste Rigsraads-session blev der, navnlig ved Finantsudvalgets ærede Ordførers Nibjærhed, fastsat visse Regler, som man meente, det var hensigtsmæssigt at følge, og en af disse var, at man, istedetfor her at discurrere i det Uendelige om, hvormegit eller hvorlidet Toldindtægterne vilde indbringe i det kommende Finantsaar, hvad man jo egentlig ikke kan have nogen fuldt begrundet Forestilling om, simpeltvæl i Budgettet skulde henholde sig til, hvad der var indkommet i det foregaaende Finantsaar, maaskee endog med visse Procenttillæg. Kom dette Beløb ikke ind i